

” Чернюк А. Інтерактивні стратегії формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2024. Том 12, № 8. С. 96-101. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i8-013>.

Cherniuk A. Interaktyvni stratehii formuvannya komunikatyvnoi kompetentnosti studentiv filohichnykh spetsialnostei zasobamy informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii [Interactive strategies formation of communicative competence of students of philological specialties by means of information and communication technologies]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 2024. Vol. 12, No 8. S. 96-101. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol12i8-013>.

УДК 378.016

DOI: 10.31110/2616-650X-vol12i8-013

Анжеліка ЧЕРНЮК

Інститут педагогіки НАПН України, Україна

<https://orcid.org/0009-0006-8617-0255>

anzhelikacherniuk@gmail.com

ІНТЕРАКТИВНІ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Стаття присвячена проблемі доцільності застосування інтерактивних стратегій для формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Авторка аналізує сучасні підходи до викладання філологічних дисциплін у закладах вищої освіти та акцентує увагу на важливості впровадження ІКТ у цей процес. Дослідження підкреслює ефективність інтерактивних стратегій навчання, таких як перевернуте навчання, кейс-метод, а також використання імерсивних технологій, зокрема доповненої реальності. На основі аналізу наукових джерел і проведених експериментів доведено, що інтерактивні стратегії позитивно впливають на розвиток іншомовних навичок студентів, зокрема покращують рівень володіння усною та письмовою мовою, підвищують мотивацію до навчання, а також сприяють розвитку критичного мислення та вміння працювати в команді. Впровадження ІКТ дозволяє студентам отримувати доступ до актуальних освітніх ресурсів, самостійно опановувати матеріал і брати активну участь у навчальному процесі. Особлива увага приділяється використанню електронних підручників, віртуальних освітніх середовищ, відеоуроків та інтерактивних методів, що сприяють ефективному формуванню комунікативної компетентності. Результати дослідження демонструють, що перевернуте навчання значно підвищує успішність студентів, покращує їхні розмовні навички, а також сприяє більш активному залученню студентів до навчального процесу. У висновках статті наголошується на важливості подальшого розвитку інтерактивних методів навчання з використанням ІКТ для формування комунікативної компетентності майбутніх філологів. Запропоновані рекомендації можуть бути корисними для викладачів і дослідників, які прагнуть покращити якість викладання філологічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Ключові слова: інтерактивні стратегії; студенти філологічних спеціальностей; комунікативна компетентність; філологічні дисципліни; методика викладання; освітні онлайн ресурси; інформаційно-комунікаційні технології.

Anzhelika CHERNIUK

Institute of Pedagogy of NAES, Ukraine

<https://orcid.org/0009-0006-8617-0255>

anzhelikacherniuk@gmail.com

INTERACTIVE STRATEGIES FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS OF PHILOLOGICAL SPECIALITIES BY MEANS OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

Abstract. The article is devoted to the problem of expediency of using interactive strategies for the formation of communicative competence of students of philological specialties with the use of information and communication technologies (ICT). The author analyses modern approaches to teaching philological disciplines in higher education institutions and focuses on the importance of introducing ICTs into this process. The study emphasizes the effectiveness of interactive teaching methods, such as flipped learning, case studies, and the use of immersive technologies, including augmented reality. Based on the analysis of scientific sources and experiments, it is proved that interactive strategies have a positive impact on the development of students' foreign language skills, in particular, they improve the level of oral and written language proficiency, increase motivation to learn, and promote the development of critical thinking and teamwork. The introduction of information and communication technologies allows students to access up-to-date educational resources, master the content independently, and take an active part in the learning process. The research pays special attention to using electronic textbooks, virtual learning environments, video tutorials, and interactive exercises that contribute to effective communicative competence development. The results of the study show that flipped learning significantly increases students' academic performance, improves their speaking skills, and promotes more active involvement of students in the learning process. The article concludes by emphasizing the importance of further development of interactive teaching methods using information and communication technologies for the formation of future philologists' communicative competence. The proposed recommendations can be useful for teachers and researchers who want to improve the quality of teaching philological disciplines in higher education institutions.

Keywords: interactive strategies; students of philological specialties; communicative competence; philological disciplines; teaching methodology; educational online resources; information and communication technologies.

Постановка проблеми. Формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей є однією з ключових умов успішної професійної підготовки в умовах сучасного інформаційного суспільства. З розвитком глобалізації та стрімким зростанням цифрових технологій виникає потреба у фахівцях, які володіють не лише глибокими знаннями мови, але й здатністю ефективно комунікувати в багатомовних і багатокультурних середовищах. Традиційні методи навчання вже не відповідають вимогам сьогодення, що ставлять перед освітою нові виклики та завдання. Інтерактивні стратегії навчання, які застосовуються з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), дозволяють значно підвищити якість викладання філологічних дисциплін. Вони не лише стимулюють інтерес студентів до вивчення мови, але й забезпечують активне залучення у навчальний процес, розвиток критичного мислення, креативності та здатності до співпраці. В умовах конкурентного ринку праці, де важливо не лише знати мову, але й вміти нею користуватися у професійних та міжособистісних комунікаціях, впровадження інтерактивних стратегій навчання стає необхідним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців у вищій школі є предметом зацікавлень багатьох науковців (Н. Арістова, Н. Вітюк, Д. Годлевська, О. Малихін, Р. Петрух, З. Підручна, В. Черевко). Використання ІКТ в освіті знаходимо в працях В. Бикова, О. Бондаренко, Дж. Гомез, Л. Калініної, О. Каніболоцької, В. Осадчого, Л. Петренко, С. Сисоевої, С. Шарова, С. Якоба). Дослідженню навчальних стратегій присвячені наукові доробки К. Вайнштайн, С. Крашена, О. Любашенко, О. Малихіна, Р. Оксфорд).

Мета дослідження: визначити інтерактивні стратегії формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Методи дослідження: аналіз і узагальнення науково-педагогічних джерел з метою визначення інтерактивних стратегій для формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. У процесі підготовки майбутніх філологів важливу роль відіграє використання інтерактивних стратегій навчання, які сприяють формуванню комунікативної компетентності студентів.

Термін "стратегія" використовується в різних галузях людської діяльності та не має єдиного і повного визначення. Водночас можна виокремити загальні риси, що характеризують стратегію незалежно від конкретного виду діяльності. Стратегія передбачає узгодження індивідуальних особливостей суб'єкта діяльності з актуальними умовами виконання завдань і процесів відповідно до поставленої мети. Важливо зазначити, що стратегія є одним із ключових чинників досягнення успіху у будь-якій сфері діяльності людини. Однією з перших, хто ужив у своїх наукових працях поняття «стратегії» у контексті навчання, була Дж. Рубін. Вона зазначає, що «навчальні стратегії» тлумачаться як прийоми чи техніки, що їх можуть використовувати учні задля оволодіння знаннями» [12].

В свою чергу «інтерактив» (від англійського interact, де «inter» означає взаємність, а «act» – дія) використовується для позначення здатності до взаємодії. Суть цієї інноваційної технології полягає в організації навчального процесу через постійну та активну взаємодію між усіма учасниками. Вважається, що «навчальний процес, спрямований на розвиток у контексті діалогу, — це активна форма взаємодії та спілкування між його учасниками, тобто інтеракція» [13]. Інтерактивні стратегії у контексті фахової підготовки – це комплекс педагогічних методів і прийомів, що забезпечують активну взаємодію студентів між собою, з викладачем та навчальним матеріалом з метою підвищення ефективності навчання і розвитку професійних компетентностей. У рамках підготовки студентів філологічних спеціальностей інтерактивні стратегії спрямовані на формування комунікативної компетентності шляхом застосування практико-орієнтованих підходів, які передбачають спільну діяльність, обмін знаннями та ідеями, а також рефлексію.

Для успішної підготовки майбутніх філологів особливу увагу слід приділяти формуванню комунікативної компетентності, яка є базовою складовою їхньої професійної діяльності. Н. Арістова розуміє комунікативну компетентність майбутніх філологів «як систему знань, умінь і навичок, цінностей і ціннісних орієнтацій, особистісних якостей, від рівня сформованості якої залежить ступінь їхньої готовності і здатності спілкуватися рідною та іноземними мовами не залежно від конкретної ситуації, ефективно організувати професійне спілкування з іншими учасниками комунікативного процесу, працювати в команді, розв'язувати конфлікти, адекватно сприймати себе у спілкуванні під час взаємодії, спонукати партнерів по спілкуванню до спільної плідної праці задля досягнення поставленої мети, а також швидко засвоювати нові і більш ефективні форми комунікативної поведінки» [5].

Формування комунікативної компетентності студентів засобами інформаційно-комунікаційних технологій є складною педагогічною проблемою, що зумовлена системою чинників і умов, які визначають процес і результати професійної освіти [11]. Існує потреба в розробці інструментарію та інтерактивних стратегій для вимірювання рівня сформованості комунікативної

компетентності в студентів. У методології наукового пізнання під час дослідженні складних системних педагогічних проблем критерії використовуються як засіб опосередкованого оцінювання явищ і процесів.

Реалізація компетентнісного підходу передбачає організацію педагогічного (суто дидактичного) впливу на всі елементи структури комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей. З точки зору компетентнісного підходу, увага викладачів спрямовується на формування ключових і предметних компетентностей майбутніх філологів.

Компетентнісний підхід виконує завдання формування мотивів, знань, умінь, навичок, особистісних ставлень і здібностей студентів філологічних спеціальностей до комунікативної взаємодії в різних професійних ситуаціях. Це означає, що він передбачає практичну реалізацію інформації, запланованої та змодельованої в процесі вивчення фахових дисциплін. Задля цього доцільно використовувати такі методи навчання, як ділові та рольові ігри, відеолекції та кіноклуби тощо.

Реалізація мовно-культурного підходу має ґрунтуватися на постійному моніторингу рівня сформованості комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей, що передбачає необхідність постійного виявлення стану мовних, мовленнєвих і соціокультурних знань, умінь і навичок студентів та їх подальшої корекції й розвитку. Підхід до ресурсів (інформаційних технологій) визначається потребою і завданням оволодіння інформаційно-комунікаційними технологіями [8].

Під час вивчення основ освітнього процесу в інформаційному суспільстві важливо акцентувати увагу на особистісній орієнтації, гнучкості, креативності, що створює належні умови для впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у вищій школі, а саме:

- проектна та дослідницька робота;
- забезпечення дистанційного навчання через систему віртуального освітнього середовища MOODLE, Google Classroom, Teams тощо;
- використання електронних підручників і посібників, інтернет-ресурсів, презентацій;
- моделювання типових робочих ситуацій;
- розробка систем поточного контролю знань студентів за допомогою спеціального програмного забезпечення;
- організація онлайн наукових конференцій тощо.

Інтерактивні стратегії включають різноманітні методи і підходи, які спрямовані на активне залучення студентів до навчального процесу. Ці стратегії допомагають створити динамічне та ефективне навчальне середовище, де студенти активно беруть участь у навчальному процесі, розвиваючи комунікативні навички. Розглянемо деякі з них.

1. Цифрова реальність стає інструментом, що викликає інтерес у студентів, оскільки технологічна компетентність є типовою рисою інформаційного суспільства. Технологічна компетентність майбутніх філологів тісно пов'язана з комунікативною компетентністю, оскільки сучасні інформаційно-комунікаційні технології стають важливим інструментом у процесі спілкування та навчання. Використання цифрових ресурсів, мультимедійних платформ, віртуальних середовищ та інших технологічних засобів дозволяє філологам розширювати свої комунікативні можливості, ефективно адаптуватися до різних форматів комунікації, опанувати нові форми мовленнєвої діяльності та взаємодіяти у глобалізованому інформаційному просторі. Технологічна компетентність підсилює комунікативну, дозволяючи використовувати інноваційні інструменти для більш ефективної, інтерактивної та творчої взаємодії в професійному середовищі.

Технологія доповненої реальності (AR) може бути використана під час викладання філологічних дисциплін для презентації або опрацювання нової лексики шляхом встановлення спеціального додатку і поєднання текстової інформації зі звуком та зображеннями. Таким додатком для вивчення мов, який використовує AR для створення інтерактивного навчального середовища, дає змогу студентам вивчати нові слова та фрази шляхом взаємодії з віртуальними об'єктами та персонажами є **MondlyAR**. За допомогою іншого додатку **ARLOOPA** можна створювати власні AR-проекти, такі як віртуальний готельний комплекс, де можна розміщувати меблі, додавати послуги та описувати їх, що дозволяє опанувати лексику, пов'язану з готельним бізнесом. Студенти можуть порівнювати послуги, що пропонуються гостям у різних готелях, використовуючи AR для аналізу та візуалізації різних опцій, що сприяє розширенню їхнього словникового запасу через порівняльний аналіз. Крім того, AR може бути застосована для розробки щоденного меню, де студенти створюють віртуальне меню ресторану, додаючи текстові описи та звукові коментарі до кожної страви, що активізує лексику, пов'язану з їжею та напоями. Проектування ідеального офісу, де студенти розміщують меблі та описують переваги такого робочого простору для командної роботи, що допомагає їм опанувати лексику, пов'язану з офісним середовищем та командною діяльністю. Використання AR-додатків у навчанні не лише робить процес вивчення мови більш інтерактивним і цікавим, але й сприяє кращому засвоєнню нової лексики через візуальні та аудіальні засоби. Поступове

впровадження інструментів доповненої реальності в освітній процес дає можливість трансформувати стандартні заняття у високозахоплюючий формат, який допоможе залучити студентів на всіх рівнях.

2. Одним із найбільш ефективних інтерактивних методів в навчання у фаховій підготовці студентів філологічних спеціальностей В. Боса вважає кейс-метод (Case Method), який дає змогу успішно використовувати події, які реально відбулися в тій чи іншій сфері діяльності та описані авторами, щоб спровокувати дискусію в навчальній аудиторії [7]. Такими кейс-методами можуть бути:

1. кейс «Журналістське розслідування». Студенти отримують кейс, що описує ситуацію в англomовному місті, де відбулася серія загадкових подій. До кейсу додаються інтерв'ю, фотографії, газетні вирізки та інші джерела інформації. Студенти у ролі журналістів повинні проаналізувати всі матеріали, створити звіт про події та підготувати статтю англійською мовою, яка пояснює, що сталося і які можливі причини подій.

2. кейс *переклад ділової кореспонденції*. Студенти працюють з кейсом, що містить серію листів між двома компаніями, які обговорюють умови контракту. Листи написані з різними рівнями формальності, містять технічні терміни та культурні відтінки. Студенти повинні перекласти листи з англійської на рідну мову, зберігаючи відповідний стиль і точність, а також обговорити, які труднощі виникли під час перекладу і як їх можна подолати.

Ці приклади демонструють, як кейс-метод може бути використаний для розвитку комунікативної компетентності у різних контекстах, поєднуючи навчання з реальними життєвими ситуаціями.

3. Відео на YouTube та TED є ефективними інструментами для роботи зі студентами на рівнях B1 і вище через їхній складний зміст, багатство лексики та природну швидкість мовлення. На цих рівнях студенти вже мають достатній словниковий запас і граматичні знання, щоб розуміти основну ідею та деталі більш складних текстів. Відео з YouTube та TED пропонують автентичні матеріали, які допомагають студентам розвивати навички аудіювання та розуміння мовлення носіїв мови в різних контекстах. Використання таких відео також стимулює критичне мислення та обговорення, що сприяє розвитку комунікативної компетентності. Для студентів з нижчим рівнем володіння мовою (A1-A2) такі відео можуть бути занадто складними через швидкість мовлення, складну лексику та відсутність адаптованого контенту, що може призвести до фрустрації і зниження мотивації до навчання.

4. Однією з інноваційних інтерактивних стратегій, що активно впроваджується у навчальний процес для підвищення ефективності засвоєння матеріалу, є методика перевернутого навчання (Flipped Classroom/Flipped Learning). Перевернуте навчання виступає як інноваційна освітня стратегія або модель, що інтегрує онлайн самостійне навчання до початку заняття, коли студенти опановують основи за допомогою відеолекцій та інших цифрових ресурсів. Такий підхід дозволяє студентам вивчати матеріал у зручному для них темпі, що сприяє глибшому розумінню базових концепцій [3]. У процесі занять студенти беруть участь в сесіях запитань і відповідей, групових обговореннях, проєктній діяльності, навчанні на основі проблем, інтерактивних обмінах та інших активностях, орієнтованих на потреби учнів. Питання та сумніви студентів вирішуються викладачами, що надає необхідну підтримку для подальшого самостійного навчання [1]. Модель значно підвищує академічну успішність студентів на заняттях англійської мови, сприяє покращенню їхніх розмовних навичок, особливо в контексті міжнародного спілкування, та збільшує впевненість у використанні граматики, словникового запасу та інших аспектів мови. Дослідження підтверджують, що цей підхід не лише покращує результати тестування та підвищує відвідуваність занять, але й мотивує студентів до самостійного вивчення матеріалу, створюючи більш інтерактивне та ефективне навчальне середовище для вивчення мови [4].

Розвиток комунікативної компетентності у майбутніх філологів відбувається за умови використання партисипативно-інтерактивного підходу в освітньому процесі закладу вищої освіти. Цей підхід є особливо ефективним, оскільки компетентності формуються та вдосконалюються саме під час спільної навчально-пізнавальної діяльності студентів, де центральними категоріями є «інтерактивність» і «взаємодія». Іншими словами, процес професійної підготовки майбутніх філологів до набуття комунікативної компетентності має відбуватися через суб'єкт-суб'єктну взаємодію, де учасники не лише сприймають і оцінюють один одного, але й активно впливають на процес навчання. Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що ефективна організація цього процесу можлива завдяки застосуванню певної сукупності інтерактивних методів навчання, заснованих на принципах партисипативно-інтерактивного підходу. Серед таких методів навчання можна виділити метод навчальної дискусії, ігрові методи, метод діалогу, а також методи індивідуальних і групових проєктів [6].

Всі ці факти про інформаційно-комунікаційні технології та їх впровадження в освітній процес як передумови успішного оволодіння іноземними мовами студентами філологічних спеціальностей дозволяють нам узагальнити: при проєктуванні професійної підготовки фахівця філологічного профілю велике значення має компетентнісний підхід, який вимагає введення характеристик, що

відображають якісні результати процесу навчання з точки зору професійної компетентності, як основи для розробки стандартів навчання[9].

Розглянемо стратегії, впровадження яких може забезпечити позитивний вплив на формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ):

1. Рекомендується використовувати не лише освітні онлайн-ресурси, але й інші засоби ІКТ, такі як відеоуроки, інтерактивні методи, веб-конференції тощо.

2. Забезпечити можливість студентам самостійно обирати матеріали для вивчення та підходи до навчання відповідно до їхніх потреб та інтересів.

3. Надати можливість студентам отримувати зворотний зв'язок щодо їхніх досягнень та прогресу в навчанні, що сприятиме їхній мотивації.

4. Відстежувати та враховувати індивідуальні потреби та можливості студентів при використанні ІКТ для формування комунікативної компетентності.

5. Надати необхідні навчальні та методичні матеріали, а також організувати тренінги з використання ІКТ у освітньому процесі.

7. Розробити систему оцінювання, що враховує різні аспекти комунікативної компетентності та використання ІКТ, а також надати студентам можливість представляти власні досягнення та проекти за допомогою ІКТ.

8. Постійно вдосконалювати та оновлювати навчальні матеріали та використовувати ІКТ-інструменти з урахуванням сучасних тенденцій та потреб у галузі.

Отже, в сучасному інформаційному суспільстві комунікація зазнала значних трансформацій завдяки впровадженню новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. Ці технологічні інновації спричинили безперервний процес соціалізації та культурного обміну, в якому ІКТ відіграють центральну роль. У цьому новому комунікаційному середовищі необхідно не лише здобувати знання, але й розвивати навички ефективного спілкування, що відповідають вимогам сучасного суспільства. Це виходить за рамки традиційної комунікативної компетентності і охоплює ширше розуміння, що включає лінгвістичні, прагматичні та психофізіологічні аспекти. Розвиток комунікативних компетентностей повинен супроводжуватися новими стратегіями, що дозволяють адаптувати сучасні мовні коди до технологічних контекстів [2].

Висновки і перспективи подальших досліджень. В результаті дослідження встановлено, що використання інтерактивних стратегій навчання із залученням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є ефективним підходом для формування комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей. Застосування методів, таких як перевернуте навчання, кейс-методи, рольові ігри та технології доповненої реальності, сприяють розвитку усних та письмових навичок, підвищенню мотивації до навчання, розвитку критичного мислення та вмінню працювати в команді. Наукова новизна дослідження полягає у комплексному підході до аналізу інтерактивних стратегій, що дозволяє ефективно інтегрувати ІКТ у навчальний процес філологічних дисциплін, підвищуючи його якість і відповідність сучасним освітнім вимогам.

На основі отриманих результатів рекомендується ширше впроваджувати інтерактивні методи навчання в освітній процес філологічних спеціальностей, організувати тренінги для викладачів з використання ІКТ, а також забезпечити доступ студентів до сучасних цифрових ресурсів. Викладачам доцільно адаптувати навчальні програми з урахуванням індивідуальних потреб студентів та забезпечувати можливість самостійного опанування матеріалу, що сприятиме більш ефективному формуванню професійної комунікативної компетентності майбутніх філологів.

Список використаних джерел

1. Fisher R., Tran Q., Verezub E. Teaching English as a Foreign Language in Higher Education using flipped learning/flipped classrooms: a literature review. *Innovation in Language Learning and Teaching*. 2024. P. 1-20. DOI: <https://doi.org/10.1080/17501229.2024.2302984>.
2. Gómez J. I. A., Vicente C. P. Communicative Competences and the Use of ICT for Foreign Language Learning within the European Student Exchange Programme ERASMUS. *European Educational Research Journal*. 2011. Vol. 10, no. 1. P. 83-101. DOI: <https://doi.org/10.2304/eerj.2011.10.1.83>.
3. Jihyun L. Flipped learning. *Handbook of open, distance and digital education*. Singapore: Springer Nature Singapore. 2023. P. 1179-1196.
4. Yakob. S., Jawawi. R. Shahrill M., & Jaidin J. H. The Effects of Flipped Classroom in English Language Communicative Skills. *International Journal of Essential Competencies in Education*. 2023. Vol. 2(2). P. 88-127. DOI: <https://doi.org/10.36312/ijece.v2i2.1394>.
5. Арістова Н. О. Комунікативна компетентність майбутніх філологів : сутність, зміст, структура. *Вісник Національного авіаційного університету*. 2017. Вип. 2 (11). С. 9-15. DOI: <https://doi.org/10.18372/2411-264X.11.12524>.

6. Арістова Н.О. Формування комунікативної компетентності майбутніх філологів на засадах реалізації положень партисипативно-інтерактивного підходу. *Інноваційні технології в науці та освіті. Європейський досвід: матеріали Міжнародної конференції, м. Відень, Австрія, 21–24 лист. 2017 р.* С. 17-23.
7. Боса В. П. Використання імерсивних методів навчання та кейс-методу в професійній підготовці філологів. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*. 2020. № 1 (29). С. 43-47.
8. Галецький С. М. Формування комунікативної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов засобами інформаційно-комунікаційних технологій: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2020. 292 с.
9. Каниболоцька О. А. Шляхи створення інформаційно-комунікаційних передумов успішного вивчення іноземної мови студентами філологічних спеціальностей. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. праць*. Київ: Видавничий дім «Гельветика». 2020. № 78. С. 92-95.
10. Кремень В. Г., Биков В. Ю., Ляшенко О. І., Литвинова С. Г., Луговий В. І., Мальований Ю. І., Пінчук О. П., Топузов О. М. Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи: Наукова доповідь загальним зборам НАПН України «Науково-методичне забезпечення цифровізації освіти України: стан, проблеми, перспективи», 18–19 листопада 2022 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. №4 (2). С. 1-49.
11. Малихін О. В. Компетентнісний підхід у навчанні іноземної мови студентів філологічних спеціальностей. *Молодий вчений*. 2016, № 12.1. С. 462-465
12. Малихін О. В., А. О. Галла Сутність феномену "стратегії навчання" у фаховій підготовці студентів філологічних спеціальностей. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2016. Вип. 133. С. 120-123.
13. Мельник, В.В. Інтеракція в освітньому процесі: технологія організації. *Управління школою*. 2006. № 23 (133). С. 15-35.

References

1. Fisher R., Tran Q., Verezub E. Teaching English as a Foreign Language in Higher Education using flipped learning/flipped classrooms: a literature review. *Innovation in Language Learning and Teaching*. 2024. P. 1-20. DOI: <https://doi.org/10.1080/17501229.2024.2302984>.
2. Gómez J. I. A., Vicente C. P. Communicative Competences and the Use of ICT for Foreign Language Learning within the European Student Exchange Programme ERASMUS. *European Educational Research Journal*. 2011. Vol. 10, no. 1. P. 83-101. DOI: <https://doi.org/10.2304/eej.2011.10.1.83>.
3. Jihyun L. Flipped learning. *Handbook of open, distance and digital education*. Singapore: Springer Nature Singapore. 2023. P. 1179-1196.
4. Yakob. S., Jawawi. R. Shahrill M., & Jaidin J. H. The Effects of Flipped Classroom in English Language Communicative Skills. *International Journal of Essential Competencies in Education*. 2023. Vol. 2(2). P. 88-127. DOI: <https://doi.org/10.36312/ijece.v2i2.1394>.
5. Aristova N. O. Komunikatyvna kompetentnist maibutnikh filolohiv: sutnist, zmist, struktura. *Visnyk Natsionalnoho aviatyinoho universytetu*. 2017. Vyp. 2 (11). S. 9-15. DOI: <https://doi.org/10.18372/2411-264X.11.12524>.
6. Aristova N.O. Formuvannya komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh filolohiv na zasadakh realizatsii polozhen partysypatyvno-interaktyvnoho pidkhdou. *Innovatsiini tekhnolohii v nauksi ta osviti. Yevropeyskyi dosvid: materialy Mizhnarodnoi konferentsii, m. Viden, Avstriia, 21-24 lyst. 2017 r.* S. 17-23.
7. Bosa V. P. Vykorystannia imersyvnykh metodiv navchannia ta keis-metodu v profesiinii pidhotovtsi filolohiv. *Naukovyi zhurnal «Innovatsiina pedahohika»*. 2020. № 1 (29). S. 43-47.
8. Haletskyi S. M. Formuvannya komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh vykladachiv inozemnykh mov zasobamy informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04. Zhytomyr, 2020. 292 s.
9. Kaniholotska O. A. Shliakhy stvorennia informatsiino-komunikatsiinykh peredumov uspishnoho vyvchennia inozemnoi movy studentamy filolohichnykh spetsialnostei. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 5: Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy: zb. nauk. prats*. Kyiv: Vydavnychiy dim «Helvetyka». 2020. № 78. S. 92-95.
10. Kremen V. H., Bykov V. Yu., Liashenko O. I., Lytvynova S. H., Luhovyi V. I., Malovanyi Yu. I., Pinchuk O. P., Topuzov O. M. Naukovo-metodychne zabezpechennia tsyfrovizatsii osvity Ukrainy: stan, problemy, perspektyvy: Naukova dopovid zahalnym zboram NAPN Ukrainy «Naukovo-metodychne zabezpechennia tsyfrovizatsii osvity Ukrainy: stan, problemy, perspektyvy», 18–19 lystopada 2022 r. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*. 2022. №4 (2). S. 1-49.
11. Malychin O. V. Kompetentnisnyi pidkhdid u navchanni inozemnoi movy studentiv filolohichnykh spetsialnostei. *Molodyi vchenyi*. 2016, № 12.1. S. 462-465.
12. MalihIn O. V., A. O. Galla SutnIst fenomenu "strategiyi navchannya" u fahovIy pidgotovtsi studentiv flilologichnih spetsialnostey. *Visnik Chernigivskogo natsionalnoho pedagogichnogo universitetu. Seriya: Pedagogichni nauki*. 2016. Vip. 133. S. 120-123.
13. Melnik, V.V. Interaktsiya v osvithomu protsesi: tehnologiya organizatsiyi. *Upravlinnya shkolyu*. 2006. № 23 (133). S. 15-35.